

Onderwerp: Vaststellen Participatiebeleid Omgevingswet

Ons kenmerk: 21rv000066

Nummer:

Elst, 5 oktober 2021

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. het participatiebeleid vaststellen;
2. kennis nemen van het participatieverslag;
3. kennis nemen van de leidraden.

2. Inleiding

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Dit is de aanleiding geweest voor het opstellen van een participatiebeleid. Participatie is echter niet nieuw. Belanghebbenden worden nu al vaak betrokken bij een besluitvormingsproces over een project of activiteit. Wat wel nieuw is, is dat onder de Omgevingswet ook een sterke betrokkenheid en eigen initiatief wordt verwacht van inwoners. Zowel meedenken en meedoen bij het ontwikkelen van een omgevingsvisie binnen een gemeente, maar ook bij het oppakken van eigen initiatieven en het zoeken van draagvlak daarbij bij andere betrokkenen.

Participatie is echter relevant bij alles wat de gemeente voor haar inwoners, ondernemers en/of maatschappelijke organisaties doet. In de Omgevingswet is nergens opgenomen dat participatie beperkt moet blijven tot ruimtelijke plannen. Het is dan ook onze ambitie als gemeente om participatie breder in te steken. Het participatiebeleid kan daarmee bijvoorbeeld betrekking hebben op initiatieven binnen de leefomgeving, zorg, sport of welzijn.

Dit participatiebeleid is in nauwe samenwerking met de raadswerkgroep Omgevingswet tot stand gekomen.

3. Doel en beoogd effect

Vastgesteld participatiebeleid dat:

- geldt als afwegingskader bij initiatieven;
- inzicht geeft in de rol van de gemeente in relatie tot initiatiefnemers en belanghebbenden;
- initiatiefnemers helpt hun eigen participatieproces goed vorm te geven;
- voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

4. Argumenten

1.1 Het participatiebeleid is een uitwerking van de interactievisie en de interactiewijzer.

Op 8 september 2020 heeft de gemeenteraad de interactievisie: "Gemeente Overbetuwe: Samenlevingsgericht, communicatief en betrouwbaar! - *Een visie die richting geeft aan ons handelen in interactie met de samenleving*" vastgesteld. In deze interactievisie staat op hoofdlijnen beschreven dat de gemeente een samenlevingsgerichte, communicatieve en betrouwbare gemeente wil zijn. Het participatiebeleid is een uitwerking van de interactievisie, alsook de bijbehorende interactiewijzer dat is, en gaat met name in op het onderdeel burgerparticipatie.

1.2 *We deden al veel aan participatie, maar leggen het nu ook vast in beleid.*

Participatie is niet nieuw. Binnen de gemeente was er al geregeld sprake van participatie, onder andere bij verschillende projecten. Dit participatiebeleid is een kans om op te schrijven en vast te stellen wat we soms al jaren doen. Door het participatiebeleid heeft de gemeente nu meer structuur en houvast bij toekomstige participatietrajecten. Het geeft initiatiefnemers en belanghebbenden ook meer houvast.

1.3 *Elke gemeente dient voor inwerkingtreding van de Omgevingswet een participatiebeleid vast te stellen.*

Door dit participatiebeleid vast te stellen voldoet de gemeente Overbetuwe aan deze verplichting.

2.1 *Het participatiebeleid dient participatief tot stand te komen; het participatieverslag toont aan dit het geval is.*

Het participatiebeleid is opgesteld volgens het principe “we walk as we talk”. We hebben een conceptbeleid opgesteld en deze beproefd. Hiervoor hebben we dieptegesprekken gevoerd met een aantal initiatiefnemers van grotere en kleinere plannen, hebben we met bewoners-/belangenorganisaties gesproken en hebben verschillende (beleids)medewerkers aangegeven wat wel en niet goed werkt in de praktijk. Maar ook zijn de bevindingen en wensen van raadsleden (tijdens raadswerkgroep-gesprekken) meegenomen en zijn best-practices opgehaald bij opbouwwerkers en buurtbemiddeling.

3.1 *We bieden een goed leesbare leidraad (folder) aan voor zowel initiatiefnemers als belanghebbenden.*

We helpen initiatiefnemers met tips hoe ze het gesprek met de burens aan kunnen gaan en we bieden een format voor een gespreksverslag. We leggen ook uit hoe het participatieresultaat wordt meegenomen in het uiteindelijke plan. In de leidraad vertellen we ook hoe wij als gemeente hierbij kunnen ondersteunen (faciliteren).

In tegenstelling tot het participatiebeleid hoeven de leidraden zelf niet te worden vastgesteld door de gemeenteraad. Ze zijn een praktische vertaling, gebaseerd op de vragen die onder initiatiefnemers en belanghebbenden leven. Daarmee zullen we de leidraden ook steeds aanpassen waar nodig.

In de bijlage vindt u twee concept-leidraden: een voor initiatiefnemers en een voor belanghebbenden. Een leidraad ‘wat te doen als de gemeente een initiatief heeft’ zal nog worden uitgewerkt.

5 Kanttekeningen en risico's

Participatie onder de Omgevingswet is nieuw en daarmee nog in ontwikkeling.

Hoe zorgvuldig ook, dit beleid is opgesteld met de kennis van nu. In de komende jaren zullen we leren van onze ervaringen en zal ook jurisprudentie ontstaan. Het participatiebeleid zal dan ook gedurende de tijd worden aangepast en verbeterd.

6 Financiën

Aan het vaststellen van dit participatiebeleid zijn geen kosten verbonden. Mogelijk volgen er op termijn wel kosten voor trainingen voor (een deel van) de ambtelijke organisatie. Of dit nodig is, is nu nog niet te voorzien. Dat zal de praktijk gaan uitwijzen. Bij de verdere uitwerking van dit participatiebeleid sluiten we tevens aan bij de implementatie van de interactievisie.

7 Vervolg

Planning

Raadsvergadering 7 december 2021

De komst van de Omgevingswet vraagt om een goede externe communicatiestrategie. Hieraan wordt gewerkt. De communicatie rondom (verplichte) participatie en het vastgestelde participatiebeleid maakt daar onderdeel van uit.

De gemeente is de initiatiefnemer van dit participatiebeleid. Een participatiebeleid dient participatief tot stand te komen. Zoals in het bijgevoegde participatieverslag te lezen is, is er uitvoerig geparticipeerd bij het opstellen van dit beleid. In het verslag is te lezen wat er met deze feedback is gedaan. Zie ook argument 2.1.

Jaarlijks zal gekeken worden in hoeverre het participatiebeleid nog actueel is of waar bijgestuurd moet worden.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,
P.J.E. Breukers R.P. Hoytink-Roubos

1. Participatiebeleid (21bij14799)
2. Participatieverslag (21bij14802)
3. Concept leidraad initiatiefnemers (21bij14800)
4. Concept leidraad omwonenden en belanghebbenden (21bij14801)
5. Raadsbesluit (21rb000099)

De behandelend ambtenaar is E. Duijnstée. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.